

Enkele aspecten van de situatie rond
Engelsmanplaat en Rif 2009;

recreatie, geomorfologie, natuur,
logistiek, beleidsaanbevelingen

Telgroep Engelsmanplaat, mei 2009

*Vogelwachershuisje Engelsmanplaat
mei 2009*

Ervaringen wadwachten

Voor de ervaringen van de wadwachten verwijzen wij naar de jaarverslagen vogelwachters / wadwachten van de telgroep Engelsmanplaat voor Staatsbosbeheer (sinds 1973).

Voor het verslag van de wadwachten Engelsmanplaat en Rif 2006 hebben wij in 2006 een deelverslag gemaakt van de `menselijke activiteiten`. Dit verslag is vanwege zijn lengte slechts gedeeltelijk overgenomen in het `hoofdverslag` van de wadwachten voor Staatsbosbeheer. Voor de discussie over natuur en recreatie op Engelsmanplaat en Rif zoals die nu gevoerd wordt kan het nuttig zijn dit deelrapport na te lezen (zie bijlage).

Hieronder beschrijven wij een aantal relevante veranderingen en de logistiek van het wadwacht zijn.

Smeriggat augustus 2006: de tonnen worden verwijderd en voor één seizoen vervangen door prikken

VERANDERINGEN PERIODE 2006 – 2009

Na de zomer van 2006 hebben zich een aantal belangrijke wijzigingen voor gedaan:

Bevaarbaarheid

- Ontwikkelingen natuur
- Inmiddels worden hier tot 500 zeehonden geteld.
- Aan weerszijden van het “Nieuwe” Smeriggat “Bultje”, en het West-Rif rusten inmiddels zeehonden (2008/2009: tot tientallen).
- Het Rif wordt hoger en hoger met stuifduintjes tot 1 meter (voorjaar 2009)
- Het Rif krijgt een soort “vloedwal” aan de zuidwestpunt op de plaats waar vroeger het Oude Smeriggat uitmondde (in 2006: SG9) en vormt een doorgaande verbinding met de Engelsmanplaat.
- Op het Oost-Rif ligt een schelpenvlakte die geschikt is voor broedende sterns e.d.. (reeds op 2 mei 2009 waren 80 Visdieven aanwezig).

Behoeftte aan een oppertje recreatievaart

- Het wegvallen van het oppertje onder het Oost-Rif ontnemt de recreatievaart mogelijkheden om te genieten van de rust, ruimte en natuur rond het gebied van de Engelsmanplaat en het Rif.
- Naar onze mening moet aan de recreatievaart door voorlichting en maatregelen de kans geboden worden nieuwe en goede droogvalmogelijkheden te benutten.
- Een goede opper biedt naar onze mening beschutting tegen zeedeining en golfslag van kotters.

De logistiek van handhaving en gastheerschap

Het huidige vogelwachtershuis staat op de Engelsmanplaat met maaiveld rond NAP of iets lager (eigen schatting). De rubberboot ligt circa 70 cm lager voor anker. De “handhavingsprioriteit” ligt bij broedvogels op het Rif vanwege de kwetsbaarheid. Actieve handhaving en gastheerschap zijn met een huisje op de plaat logistiek uiterst moeilijk. Je wil niet zelf verstoren, dus loop je met hoogwater niet naar de Hiezel (=hoogste punt plaat). Actie op het Rif met laagwater moet lopend worden uitgevoerd, met hoogwater varend. Beide vergen veel tijd (lange afstand lopen of eerst naar de rubberboot waden). Voor een actieve handhaving op het Rif is dus een huisje óp het Rif nodig.

PAKKET VAN AANBEVELINGEN

Op basis van bovenstaande overwegingen komen wij tot de volgende aanbevelingen. Deze kunnen gezien worden als samenhangend pakket; dus niet splitsen.

Aanbeveling 1: Engelsmanplaat-noordwest / Rif-west:

Aan de westkant van de Engelsmanplaat en Rif is een trend te signaleren van toenemende betekenis als rustgebied voor zeehonden. Respecteer deze trend en creëer optimale condities ten einde het rustgebied daadwerkelijk te respecteren en te effectueren. Geniet als wadvaarder van de zeehonden direct naast de vaarroute, passeer, maar anker daar niet en val niet droog.

Aanbeveling 2: Oppers rond de Engelsmanplaat

(2a uitsluitend in combinatie met 3 + 5)

2a Aan de oostkant van de Engelsmanplaat:

Plaats in de restanten van het Oude Smeriggat twee of drie prikken voor een veilige entree en adviseer ten zuiden daarvan te ankeren / droog te vallen op noordoostzijde Engelsmanplaat). Dit kan naar verwachting enkele jaren functioneren, daarna zien we wel weer.

2b Aan de zuidwestkant van Engelsmanplaat:

Anker / val droog eventueel ter hoogte van SG5 SG7 naast de geul, op de plaat. Eventueel, want dit is geen voorkeurslocatie vanwege de zeehonden.

Aanbeveling 3: Handhaving Rif (in combinatie met 2a + 5)

Handhaaf de rust op het Rif door gehele Rif (oost en west) tot gesloten gebied te verklaren. Creëer hiermee gegarandeerde condities voor broedgelegenheid op het Oost-Rif en zeehonden rustgebied op het West-Rif, alsmede een goede hoogwatervluchtplaats op het gehele Rif.

Aanbeveling 4: Communicatie

Zorg voor goede voorlichting over 1, 2 en 3 bij de juiste doelgroepen (met name wadvaarders, kayakers, wadlopers, vissers, onderzoekers). Maak in de voorlichting duidelijk dat ook Paessenrede, Moker en Wierummerwad goede droogvalmogelijkheden bieden. Maak jaarlijkse updates van de inhoud van de voorlichting onderdeel van een communicatieplan.

Aanbeveling 5: Nieuw vogelwachterhuisje op het Rif

Bouw binnen enkele jaren een sober vogelwachterhuisje op gepaste afstand van, maar op het Oost-Rif. Leer daarbij van de fouten gemaakt op Griend. Een wadwachters moet kunnen kijken dus:

wél een brede balustrade

lage ramen

ramen met dubbelglas (voor uitzicht en tellingen in de winter)

een sobere installatie met aansluiting voor telefonie, internet en pc?

Kortom een duurzame kopie van het bestaande huisje op de Engelsmanplaat met enkele aanpassingen.

Aanbeveling 6 Bevoorrading

Zorg voor bevoorrading (gas, water, mensen).

Blijf de frequentie van 2 wekelijkse tellingen en monitoring door vrijwilligers buiten het broedseizoen faciliteren.

Aanbeveling 7 Ervaringen benutten

Benut de jarenlange ervaring van de diverse wadwachten. Vraag hun advies.

Leg ervaringen vast, ook negatieve.

Ga na of de ervaringen op Engelsmanplaat sinds 1973 kunnen worden samengevat (opdracht, studentstage, etc.).

Koester de vrijwilliger.

Duintjes op het Noord-Rif,
mei 2009

Telgroep Engelsmanplaat

ron.mes@xs4all.nl
jvwetten@xs4all.nl
0610841587

